

особи добровільно звернулися за вчиненням такої нотаріальної дії. По-друге, такі важливі для роботи нотаріуси нормативно-правові акти як ЦК, ЗУ «Про нотаріат», Порядок потребують узгодження з іншим законодавством з метою недопущення колізій та прогалин. По-третє, так як нотаріус посвідчуючи договір дарування надає йому юридичної вірогідності, в тому числі цей факт враховуються і в суді, виникає необхідність врегулювати моменти подачі заяви, надіслання повідомлення обдаровуваному з інформацією про недоліки речі, передбачення присутність свідків при укладенні договору дарування.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України – 2003. – № 40. – Ст. 97.
2. Про нотаріат: Закон України : від 02.09.1993 № 3425-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383.
3. Теорія нотаріального процесу: [науково-практичний посібник] / за заг. ред. С. Я. Фурси. – К.: Вид. Алерта; Центр учбової літератури, 2012. – 360 с.
4. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 17. – С. 66.
5. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20.11.2012 № 5492-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 51. – Ст. 716.
6. Дякович М. М. Встановлення нотаріусом правосуб'єктності осіб як передумова охорони їх прав та інтересів / М. М. Дякович // Мала енциклопедія нотаріуса. – № 6 (72). – 2013 р. – С. 132.

Гусаченко А.В.

студент,

Науковий керівник: Гончарова А.В.

кандидат юридичних наук, доцент,

Сумський державний університет

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ОБ'ЄКТА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

Проблема визначення об'єктів цивільного права в даний час є дискусійною в правовій науці. Розгляд питання щодо об'єкта цивільних правовідносин означає, практично, розгляд питання щодо цивільно-правового режиму певної категорії явищ об'єктивної діяльності, що відносяться чинним законодавством до числа об'єктів цивільних прав.

Щодо об'єктів цивільного права були написані фундаментальні праці, проведені серйозні дослідження. Достатньо назвати кількох відомих цивілістів, таких як М.М. Агарков, С.С. Алексєєв, Є.Г. Бірлінг, О.С. Іоффе, Я.М. Магазинер, Ю.К. Толстой, Р.О. Халфіна, Г.Х. Пергамент та інші. Попри те, що з часів радянського періоду права сплинуло багато часу, відбулися істотні зміни.

В даний час ведуться суперечки, чи виходить об'єкт за рамки структури цивільних правовідносин, чи існують так звані безоб'єктні цивільні правовідносини.

У цивілістиці існує дві концепції визначення об'єкта правовідносин – моністична, передбачає існування одного об'єкта цивільних правовідносин, і плюралістична, яка допускає різновиди об'єктів для різних видів цивільних правовідносин. Існування в правовідносинах тільки одного об'єкта багато в чому полегшить вивчення і виявлення об'єктів в кожному окремому випадку, в першу чергу, договірних правовідносинах.

Об'єктом цивільних правовідносин є конкретні блага, з приводу яких суб'єкти вступають між собою у правові відносини. Такі відносини можуть виникати заради придбання та перевезення речей, надання послуг, виконання права авторства на твори науки, літератури, мистецтва, захисту честі, гідності й ділової репутації та ін. Із цього можна зробити висновок, що об'єкт цивільно-правових відносин, або цивільних прав, це певне конкретне благо, з приводу якого суб'єкти вступають у правовідносини.

Такими благами можуть бути: особисті немайнові права фізичної особи, речі, у тому числі гроші та цінні папери, інше майно, майнові права, результати робіт, послуги, результати інтелектуальної діяльності, інформація, а також інші матеріальні та нематеріальні блага.

Речі є одним з основних видів об'єктів цивільного права, оскільки за їх допомогою задовольняються істотні потреби особи. Відповідно ст. 179 Цивільного кодексу України, річ – це предмет матеріального світу, щодо якого можуть виникати цивільні права та обов'язки [1]. У цій законодавчій дефініції відчувається «подих» римського права, де юристи серед об'єктів розрізняли тілесні та безтілесні речі. Тілесними були ті речі, які можна сприймати дотиком, матеріальна субстанція. Безтілесні речі, ті, які відчувати на дотик не можна, як, наприклад, спадщину [2, с. 108].

Держава встановлює відповідні правила поведінки людей стосовно тієї чи іншої речі. На цій основі виник термін правовий режим речей. Він є умовним (ніякого правового режиму речей, насправді бути не може) і встановлюється не речей, а для поведінки людей стосовно тієї чи іншої і (майна), зокрема щодо порядку володіння, користування способів і меж розпорядження речами. Речі, є одним з найпоширенішим об'єктів цивільних прав [3, с. 94].

На противагу теорії множинності і одночасно з нею в юриспруденції було висунуто теорію єдиного правового об'єкта. Прихильники цієї теорії виходять з того, що об'єктом прав може бути не все розмаїття підпорядкованих людині зовнішніх явищ, а лише їх певна і єдина група, на яку поширюється дія суб'єктивних прав, наданих особі. При цьому одні автори (головним чином ті, хто припускають можливість встановлення правових відносин не тільки між людьми, але також між людиною і річчю), стверджують, що таким одним і єдиним об'єктом прав є речі, тоді як інші автори (головним чином ті, хто припускають можливість встановлення правових відносин тільки між людьми), вважають, що одним і єдиним об'єктом прав є людські дії.

Сьогодні, приділяється увага високоризиковим об'єктам, правда, не по відношенню до специфіки їх регулювання як таких у цивільному

законодавстві, а у зв'язку з наслідками їх використання. Так, відомим для цивілістики є поняття джерела підвищеної небезпеки. Водночас в публічному праві використовується досить широкий спектр схожих термінів – «потенційно небезпечні об'єкти та об'єкти життєзабезпечення», «особливо важливі об'єкти», «небезпечні промислові об'єкти», «критично важливі об'єкти», «об'єкти підвищеного ризику», «гіпераварійні об'єкти» та ін. [4, с. 14].

Отже, викладене вище переконливо доводить не тільки складність розуміння об'єктів прав, різних їх видів, але і ускладнює їх регулювання, яке повинне бути погоджене певним чином з урахуванням всіх аспектів.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року із змінами та доповненнями). // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Підпригора О.А. Основи римського приватного права: Підруч. для студ. юрид. вузів і ф-тів. – К.: Вентурі, 1997. – 333 с.
3. Скрипник В.Л. Речі з родовими ознаками як об'єкти цивільних прав // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2017. – № 42 – С. 93–97.
4. Спасибо-Фатєєва І. В. Види об'єктів цивільних прав // Часопис цивілістики. – 2015. – № 18 – С. 13–18.

Дрянова Л.В.

студентка,

*Черкаський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи»*

ФРАНЧАЙЗИНГ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

З розвитком різних видів бізнесу в Україні, договір про комерційну концесію набирає ширшого застосування. За схемою даного договору працюють: «Кока-кола», «Фанта», «Макдональдс» та інші.

Мета даної теми полягає у розкритті поняття та сутності договору про комерційну концесію. А також розмежування даного договору і його елементів від інших відомих договорів (договору комісії, договору про спільну діяльність, договору купівлі-продажу).

Актуальність теми полягає у тому, що договір комерційної концесії знайшов своє відображення у Цивільному, Господарському Кодексах України і є ефективним механізмом подолання інвестиційної кризи і створення сприятливих умов для розвитку малого підприємництва в Україні.

Дослідження договору комерційної концесії знайшли своє відображення у працях таких вчених, як: Я. О. Сидорова, Л. І. Шеховцова, Д. П. Землякова, В. М. Крижної та інших.

У договорі комерційної концесії присутні елементи інших договорів, таких як: ліцензійний договір (використання користувачем прав на результати інтелектуальної власності), договір купівля-продажу (придбання користувачем необхідного для нього обладнання), договір про спільну